

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

295. Meddelelse. 29. Februar 1940.

A. Forsøgsresultater.

Forsøg med Sammenligning mellem Skal- og Marværter 1936—38.

Ved Forsøgsstationerne Blangsted, Hornum og Spangsbjerg er der i 1936—38 udført sammenlignende Forsøg mellem Skal- og Marværter for at bestemme Ærtesorternes Brugsværdi baade ved en tidlig og en senere Saaning.

Som Prøvesorter er anvendt af Skalærter: Rapid, Lav Majært og Fænomen, og af Marværter: Wonder of Witham og Kelwo. Den tidlige Saatid faldt sidst i Marts Maaned, den sildige ca. 1 Maaned senere.

Skønt Plantebestanden ved Udsæd af samme Mængde spiredygtigt Frø blev væsentlig mindre for Marværter end for Skalærter, gav Wonder of Witham ca. $1\frac{1}{2}$ Gange saa stort et Bælgudbytte som Rapid, og tages der Hensyn til Frøindhold, bliver Forskellen endnu større. Den sildige Saatid har ikke bedret Marværrernes Spiring ret meget, derimod er Bælgudbyttet gaaet tilbage for alle Sorter, Rapid fra 75 til 61 kg, og Wonder of Witham fra 113 til 87 kg pr. a.

Da Skalærter hverken i Kvalitet eller Udbytte kan maale sig med Marværter, er den eneste Grund til at dyrke Skalærter den, at de har en kortere Udviklingstid, saa de kan give et brugbart Produkt af grønne Bælge en halv Snes Dage, før de mere værdifulde Marværter kommer frem i tilstrækkelige Mængder til at forsyne Markedet.

Sorten Rapid er den tidligste af de prøvede Sorter, den har 1. Plukkedag givet 38 kg Bælge pr. a eller ca. 50 pCt. af Udbyttet, naar Lav Majært har givet 14 kg, Fænomen og Kelwo 4 og 2 kg pr. a. Først ved næste og følgende Plukning 3 og 6 Dage senere er Fænomen og Kelwo mere ydende, men de naar kun at give 54 pCt. af Udbyttet, inden Wonder of Witham er fremme, mens Rapid paa dette Tidspunkt allerede har ydet 94 pCt. af Udbyttet.

Den sene Saatid af Marværter har ikke med Sikkerhed forlænget Plukkeperioden og har altid nedsat Udbyttet. Vil man sikre sig en saa lang Plukkeperiode af grønne Bælge som muligt, sker det bedst ved at vælge Sorter med forskellig Tidlighed. Rapid egner sig til allertidligste Brug, derefter følger Fænomen og Kelwo, medens Wonder of Witham benyttes til Hovedforsyningen. Til sildig Brug vil Hamlet og Non plus ultra ifølge tidligere Forsøg være velegnede.

Bilag 295. Meddelelse.

Oversigtstabel over Forsøg med Sammenligning mellem Skal- og Marværter.
Gennemsnit af alle Forsøg.

Løbenr.	Navn	Planter pr. a		Udbytte pr. a				Antal Frø i 100 Bælge	Frøprocent	Bælgudbyttets Fordeling i kg pr. a Plukning med gns. 3 Dages Mellemlum											Forholdstal for Tidlighed 1.—4. Periode						
		Antal	Forholdstal	Grønne Bælge		Grønne Frø				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1	2	3	4			
				kg	Forholdstal	kg	Forholdstal																				
1. Saatid																											
1	Rapid	7294	100	74.9	100	23.1	100	374	30.9	37.8	22.1	10.6	3.1	0.7		0.6								100	100	100	100
2	Lav Majært.	6598	90	98.0	131	33.6	146	491	34.3	13.6	17.0	22.7	14.0	15.1	8.6	5.8		1.2						36	51	76	91
3	Fænomen . .	6008	82	116.1	155	43.8	190	562	37.7	4.1	24.8	33.5	27.6	17.8	6.4	1.6		0.3						11	48	89	122
4	Kelwo	4836	66	101.2	135	33.5	145	525	33.1	1.5	20.9	31.7	17.6	18.0	7.9	3.2		0.4						4	36	75	96
5	Wonder of Witham .	3627	50	113.3	151	42.7	185	649	37.7		2.1	7.3	24.8	22.5	18.5	24.2	7.5	4.1	1.1	1.2			0	4	13	46	
2. Saatid																											
1	Rapid	7041	100	61.1	100	19.4	100	394	31.8	22.5	17.8	9.7	8.0	2.0	0.5	0.6								100	100	100	100
2	Lav Majært.	6483	92	77.2	126	26.1	135	489	33.8	8.7	7.9	11.0	17.1	15.0	9.2	5.8	2.2	0.8						39	41	55	77
3	Fænomen . .	5797	82	94.7	155	35.7	184	569	37.7	2.8	6.7	21.6	23.9	22.5	12.3	2.3	2.3	0.3						12	24	62	95
4	Kelwo	5402	77	94.3	154	33.5	173	546	35.5	0.9	5.6	11.9	31.6	21.2	12.9	5.3	4.0	0.9						4	16	37	86
5	Wonder of Witham .	4120	59	86.9	142	34.3	177	640	39.5		0.4	0.7	10.9	19.9	18.2	19.4	12.5	3.6	1.3					0	1	2	21

Trykt 18000 Eksemplarer.